

NOVÝ ROK

Metodické poznámky k pracovním listům.

VÝZVA NA LEDEN

Okořeňte si oddílový život měsíčními výzvami. Schválně jestli zvládnete splnit neočekávatelné výzvy.

O výzvách obecně: Výzva je ideální prostředek pro výchovu v Pionýru. Není direktivním nařízením a cílí na vnitřní motivaci jedince. Přijímání výzev pěstuje v dětech schopnost poznat, na co stačí a kam se mohou pustit dále. Jsou přímou cestou, jak promítnout ideál Překonání do činnosti a podporovat děti v posouvání jejich dosavadních schopností a limitů.

Oblast: Výzva pro oddíl/družinu, distanční činnost

Cíl: Děti dokáží rozpoznat potřebu oddílu, děti dokáží splnit samy sobě zadaný úkol.

Věková kategorie: Nejlepší pro mladší (3. – 5. třída) a starší (6. – 8. třída) děti (po náležité úpravě lze použít i pro jiné věkové kategorie).

Počet účastníků: 8–16 (oddíl/družina)

Další materiál: tužka, papír, pak podle vybraného úkolu

Co s tím:

Výzvu předložte dětem a zaveďte diskuzi o fungování oddílu, různých zádrhelech a možných zlepšeních. Nebývá dobré vzít hned první nápad, který padne. U každého nápadu zvažte (a nechte posoudit i děti) jeho proveditelnost a přiměřenost. Neměl by být příliš snadný, ale také by neměl být těžší, než děti svým nadšením zvládnou. Přidám pár příkladů úkolů: Něco drobného v klubovně opravit, vybrat a koupit nějakou chybějící věc, zlepšit se v nějaké věci, kterou většina dětí dělá špatně, začít s novým rituálem, společně pomoci někomu v okolí nebo něco v okolí opravit a další, možností je nespočet. Vítězný úkol si poznačte na papír a pověste na viditelné místo. Děti by měly z vašeho přístupu i průběhu výběru jasně chápat, že to je jejich úkol a jeho splnění je v jejich kompetenci, že jim pomůžete, ale nebudete celý proces iniciovat. Pokud se dlouho nic nebude dít, můžete úkol dětem připomenout a navrhnout jim nějaký postup k řešení.

Na co si dát pozor: Úkol by měl být přiměřený věku a schopnostem dětí. Měl by být takový, který se týká všech. (Pepa nebude nadávat – není vhodný úkol. Na začátku schůzky místo křiku a pobíhání budeme hrát deskovky – vhodný úkol, pokud křik dělá většina dětí.)

HOŠ SI SVĚHO SNĚHULÁKA

Zima je za dveřmi a s ní (doufejme) sníh. Ideální okamžik vyrobit si sněhuláky.

Oblast: Rukodělka

Cíl: Děti umí vytvořit kresbu složením vybraných částí.

Věková kategorie: Nejmladší (1. – 2. třída) a mladší (3. – 5. třída).

Počet účastníků: Oddíl, lze použít pro jednotlivce.

Další materiál: tužka, papír, pastelky

Co s tím:

Děti si kostkou hodí na každou část sněhuláka zvlášť. Podle hozených věcí je zapracují do svého výsledného sněhuláka. Toho pak doplní o nos a okolí.

Další náměty: Hra jde použít jako generátor obsahu pro společnou sněhulákovou výzdobu klubovny. Lze také po nakreslení vyprávět o svých sněhulácích, jací jsou podle jejich výrazu a vybavení, či co dělají.

MŮJ ROK ANEB JAKÉ TO BYLO

Na konci roku je dobré shrnout si, jaký uplynulý rok byl, třeba jen proto, abychom si připomněli dobré zážitky.

Oblast: Osobnostní rozvoj

Cíl: Děti si uvědomí své zážitky z minulého roku.

Věková kategorie: Mladší (3. – 5. třída) a starší (6. – 8. třída) děti (po náležité úpravě lze použít i pro jiné věkové kategorie).

Počet účastníků: Oddíl, lze použít pro jednotlivce.

Další materiál: tužka

Co s tím:

Na úvod zaveďte diskuzi o tom, jaký byl uplynulý rok. Proberte ústně věci, které se tahly rokem, společně a shrňte si, jaký byl pro váš oddíl. Pak dejte dětem pracovní listy. Nadhodte pár slov na téma, že každý prožívá rok jinak a že je dobré se na konci nějakého období ohlédnout zpět a zamyslet se, jaké to období bylo. Pak nechte prostor na vyplnění. Při tom dovysvětľujte, co které kolonky znamenají, či o tom nechte děti diskutovat. Ve výsledku není tak stěžejní, co autor kolonkou myslel, jako to, co jí děti přisoudí a jaký pro ně bude mít význam. Nakonec může proběhnout diskuze a vzájemné ukazování vyplněných listů. Případně i vyprávění některých zážitků.

Úprava obtížnosti: Mladší děti je možné nechat malovat obrázky a pak si je vzájemně mohou popsat.

Na co si dát pozor: Nejde špatně odpovědět. Odpovědi dětí by neměly být souzené. Stejně tak je třeba upozornit, že žádná odpověď by neměla být vysmívána.

NOVÝ ROK – MOJE PLÁNY A PŘÁNÍ

Když začíná nové období, je vhodné zamyslet se nad vlastními cíli a přáními do nové doby a začátek roku je pro to jako dělaný.

Oblast: Osobnostní rozvoj

Cíl: Děti si nastaví splnitelné cíle na další rok.

Věková kategorie: Mladší (3. – 5. třída) a starší (6. – 8. třída) děti (po náležité úpravě lze použít i pro jiné věkové kategorie).

Počet účastníků: Oddíl, lze použít pro jednotlivce.

Další materiál: tužka

Co s tím:

Na úvod nahodte pár slov o otevřených možnostech, když začíná něco nového, třeba rok. Pak navažte tím, že je lepší mít alespoň nějakou představu, když někam chceme mířit. (Klidně zmiňte, že takovou představu si dělají vedoucí o celém oddíle na začátku školního roku.) Pak rozdejte listy a nechte děti se zamyslet a vyplňovat. Při tom dovysvětľujte, co které kolonky znamenají, či o tom nechte děti diskutovat. Ve výsledku není tak stěžejní, co autor kolonkou myslel, jako to, co jí děti přisoudí a jaký pro ně bude mít význam. V závěrečné diskuzi projděte postupně jednotlivé buňky a nechte děti společně sdílet, co si napsaly. Můžete u jednotlivých věcí společně diskutovat o jejich přiměřenosti a proveditelnosti. Nakonec řekněte dětem, ať si list dají někam na oči, aby jim připomínal, čeho chtějí dosáhnout.

Úprava obtížnosti: Mladší děti je možné nechat malovat obrázky a pak si je vzájemně popsat.

Na co si dát pozor: Pokud někdo nebude chtít sdílet své plány, neměl by být nucen. Nejde špatně odpovědět. Odpovědi dětí by neměly být souzené. Stejně tak je třeba upozornit, že žádná odpověď by neměla být vysmívána.